

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 วิธีการวิจัย

3.1.1 เชิงพรรณนา อธิบายเกี่ยวกับ ลักษณะการดำเนินงานธุรกิจของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยอาศัยข้อมูลจากเอกสาร ซึ่งได้แก่ รายงานประจำปีของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้ง 15 ธนาคาร รายงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ในรอบระยะเวลา 12 ปี (2530-2541)

3.1.2 เชิงปริมาณ อธิบายเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญต่างๆ ที่มีผลต่อการเจริญเติบโต การดำเนินงาน และความมั่นคงของระบบธนาคารพาณิชย์ไทย เป็นข้อมูลทุติยภูมิทั้งหมด ซึ่งได้แก่งบดุล งบกำไรขาดทุน ของธนาคารพาณิชย์ไทย ทั้ง 15 ธนาคาร ในรอบระยะเวลา 12 ปี (2530-2541)

3.2 การวิเคราะห์งบการเงินของธนาคารพาณิชย์ไทย

โดยทั่วไปงบการเงินที่ธนาคารพาณิชย์จัดทำขึ้น เพื่อรายงานต่อธนาคารแห่งประเทศไทย มักจะประกอบไปด้วย

3.2.1 งบดุล

3.2.2 งบกำไรขาดทุน

3.2.3 งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

3.2.4 งบกำไรสะสม

3.2.5 งบกระแสเงินสด

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ จะขอกล่าวถึงเฉพาะงบดุลและงบกำไรขาดทุน

สำหรับงบดุลของธนาคารพาณิชย์ ประกอบด้วย ด้านสินทรัพย์กับด้านหนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งในงบดุลจะแสดงฐานะการเงินและความมั่นคงของธุรกิจ มีรายละเอียด ดังนี้

สินทรัพย์ ประกอบด้วย

เงินสด	xx
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	
ในประเทศ	
มีดอกเบี้ย	xx
ไม่มีดอกเบี้ย	xx
ต่างประเทศ	
มีดอกเบี้ย	xx
ไม่มีดอกเบี้ย	xx
รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	xx
หลักทรัพย์ซื้อโดยมีสัญญาขายคืน	xx
เงินลงทุนในหลักทรัพย์	
หลักทรัพย์ที่มีไว้เพื่อขาย	xx
หลักทรัพย์เพื่อการลงทุน	xx
รวมเงินลงทุนในหลักทรัพย์	xx
หัก ค่าเผื่อการลดราคาหลักทรัพย์	xx
เงินลงทุนในหลักทรัพย์ - สุทธิ	xx
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	
เงินให้สินเชื่อ	xx
ดอกเบี้ยค้างรับ	xx
รวมเงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ	xx
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	xx
เงินให้สินเชื่อและดอกเบี้ยค้างรับ - สุทธิ	xx
ทรัพย์สินรอการขาย	xx
ภาระของลูกค้านจากการรับรอง	xx
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ	xx
บัญชีพักเบ็ดเตล็ด	xx
สินทรัพย์อื่น	xx
รวมสินทรัพย์	xx

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินฝาก	
เงินฝากที่เป็นเงินบาท	xx
เงินฝากที่เป็นเงินตราต่างประเทศ	xx
รวมเงินฝาก	xx
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	xx
ในประเทศ	
มีดอกเบี้ย	
ไม่มีดอกเบี้ย	
ต่างประเทศ	
มีดอกเบี้ย	
ไม่มีดอกเบี้ย	
รวมรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	xx
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	xx
เงินกู้ยืม	
เงินกู้ยืมระยะยาว	xx
รวมเงินกู้ยืม	xx
ภาระของธนาคารจากการรับรอง	xx
ดอกเบี้ยค้างจ่าย	xx
หนี้สินอื่น	xx
รวมหนี้สิน	xx
ส่วนของผู้ถือหุ้น	
ทุนเรือนหุ้น	
ทุนจดทะเบียน	
หุ้นสามัญ	xx
ทุนที่ออกจำหน่าย และชำระเต็มมูลค่าแล้ว	
หุ้นสามัญ	xx
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	xx
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	xx

ส่วนปรับปรุงจากการแปลงค่า	xx
กำไรสะสม	
จัดสรรแล้ว	
- สำรองตามกฎหมาย	xx
- อื่น ๆ	xx
ยังไม่ได้จัดสรร	xx
หัก ขาดทุนสุทธิที่ยังไม่เกิดจากหลักทรัพย์เพื่อการลงทุน	xx
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	xx
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	xx
รายการนอกงบดุล - ภาระผูกพันทั้งสิ้น	
การรับรองอวัลด์ตัวเงินและการค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	xx
ภาระตามตั๋วแลกเงินค่าสินค้าเข้าที่ยังไม่ครบกำหนด	xx
เช็คเดอรัออพเครดิท	xx
ภาระผูกพันอื่น	xx

สำหรับงบกำไรขาดทุน ประกอบด้วย รายได้และค่าใช้จ่ายต่างๆ หรือต้นทุน ซึ่งผลต่างของตัวเลขดังกล่าว ก็คือ กำไรสุทธิ หรือขาดทุนสุทธิ นั่นเอง ฉะนั้นตัวเลขที่ปรากฏในงบกำไรขาดทุน จะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารนั้นๆ ได้

งบกำไรขาดทุน ประกอบด้วย

รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	
เงินให้สินเชื่อ	xx
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	xx
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	xx
หลักทรัพย์อื่น	xx
รวมได้ดอกเบี้ยและเงินปันผล	xx
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	
เงินฝาก	xx
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	xx
เงินกู้ยืมระยะสั้น	xx
เงินกู้ยืมระยะยาว	xx

รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	xx
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิ	xx
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	xx
รายได้ดอกเบี้ยและเงินปันผลสุทธิหลังหักหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญxx	
รายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	
ค่าธรรมเนียมและบริการ	
การรับรอง รับอาวัล และค้ำประกัน	xx
อื่น ๆ	xx
กำไรจากการปริวรรต	xx
รายได้อื่น	xx
รวมรายได้ที่มีใช้ดอกเบี้ย	xx
ค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย	
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน	xx
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์	xx
ค่าภาษีอากร	xx
ค่าธรรมเนียมและบริการ	xx
ค่าตอบแทนกรรมการ	xx
ค่าใช้จ่ายอื่น	xx
รวมค่าใช้จ่ายที่มีใช้ดอกเบี้ย	xx
กำไรก่อนภาษีเงินได้	xx
ภาษีเงินได้	xx
กำไรสุทธิ	xx
กำไรต่อหุ้น	xx

3.3 วิธีการวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูล

ใช้ข้อมูลเบื้องต้น ในระยะเวลา 12 ปี (2530-2541) โดยอาศัยเครื่องมือในการวิเคราะห์
ในแง่ต่างๆ ดังนี้

3.3.1 ในแง่ความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์ไทย

ในการศึกษานี้จะได้ทำการศึกษาจาก

1) เงินกองทุน ตามมาตรฐานของ Bank for International Settlement (BIS) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้มีอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ทั้งนี้เพื่อให้มีผลต่อการควบคุมความมั่นคงของธนาคารพาณิชย์และให้ความคุ้มครองกับเจ้าหนี้ ซึ่งประกอบด้วย ผู้ให้บริการเงินฝาก และผู้ให้กู้ยืม ทั้งนี้เนื่องจากสินทรัพย์ของธนาคารพาณิชย์ประกอบด้วยการให้กู้ยืมเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นหากเกิดความผิดพลาดจากการบริหารสินเชื่อ เจ้าหนี้จะยังคงได้รับการชดเชยจากเงินกองทุน ซึ่งเปรียบเสมือนหลักประกันในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์

ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เปลี่ยนแปลงเงื่อนไขอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์หลายครั้ง และครั้งล่าสุด กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงอัตราเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ชั้นที่ 1 เท่ากับร้อยละ 4.25 และชั้นที่ 1+2 เท่ากับร้อยละ 8.50 ตั้งแต่วันที่ 25 สิงหาคม 2541 เป็นต้นไป (รายละเอียดตามภาคผนวก ก)

การที่ธนาคารพาณิชย์จะต้องดำรงเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงไม่ต่ำกว่า อัตราที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด หากธนาคารมีความต้องการขยายสินเชื่อเพิ่มขึ้นก็จำเป็นต้องเพิ่มเงินกองทุน และถ้าเกิดผลประกอบการขาดทุน เนื่องจากสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ย่อมทำให้มูลค่าเงินกองทุนลดลงจึงจำเป็นต้องเพิ่มทุนเช่นกันถ้าธนาคารพาณิชย์มีความสามารถบริหารสินทรัพย์และหนี้สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจ จนเกิดผลกำไรก็ย่อมทำให้มูลค่าเงินกองทุนเพิ่มสูงขึ้น

2) ตัวเลขของหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ non - performing loans (NPL) คือ สินเชื่อที่ธนาคารพาณิชย์ ระวังการรับรู้รายได้ เป็นการแสดงถึงคุณภาพของสินเชื่อของธนาคาร ซึ่งตัวเลข NPL สูงหรือต่ำกว่า ค่าเฉลี่ยของทุกสถาบันรวมกัน แสดงถึงประสิทธิภาพในการบริหารสินเชื่อของธนาคารนั้น (รายละเอียดภาคผนวก ข)

ปัจจุบันธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศ กฎเกณฑ์การจัดชั้น โดยให้ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ พิจารณาการจัดชั้นลูกหนี้ จากคุณภาพของลูกหนี้เป็นหลักโดยการวิเคราะห์ โครงการความเป็นไปได้ของธุรกิจลูกหนี้ และอื่นๆ ซึ่งเกณฑ์การจัดชั้นนี้แบ่งออกเป็น 5 ระดับ ประกอบด้วย

ลูกหนี้ปกติ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่ผิคนัดชำระหนี้ และไม่มีสัญญาณใด ๆ แสดงว่าจะมีการผิคนัดชำระหนี้อันจะเป็นเหตุให้สถาบันการเงินได้รับความเสียหาย ได้แก่ ลูกหนี้ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 1 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

ลูกหนี้ที่กล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึงลูกหนี้ที่ไม่สัญญาณว่าจะเกิดความเสียหาย แต่มีฐานะหรือผลการดำเนินงานอ่อนลงซึ่งหากไม่ได้รับการแก้ไข ในเวลาอันควรจะทำให้ความสามารถในการชำระหนี้อ่อนลงไปอีก จนไม่สามารถชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินได้ตามกำหนด ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ย หรือต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึงลูกหนี้ที่มีโอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหากปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนไม่มีการแก้ไขหรือแหล่งที่มาหลักของการชำระหนี้อาจไม่เพียงพอเนื่องจากความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้มีความไม่แน่นอน สถาบันการเงินจำเป็นต้องใช้แหล่งที่มาอื่น หรือหลักประกันในการชำระหนี้ ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

ลูกหนี้จัดชั้นสงสัย หมายถึงลูกหนี้ที่มีคุณภาพด้อยกว่าลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานหรือคาดว่าจะไม่สามารถเรียกให้ลูกหนี้ชำระคืนได้ครบถ้วน ได้แก่ ลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินไม่เกิน 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

ลูกหนี้จัดชั้นสูญ หมายถึงลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้โดยสิ้นเชิงหรือลูกหนี้ที่ค้างชำระดอกเบี้ยหรือต้นเงินเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ

การกันเงินสำรองสำหรับลูกหนี้ที่จัดชั้น

โดยธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้มีการกันเงินสำรองฯ สำหรับความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น โดยกำหนดให้แสดงรายการหักจากรายการสินทรัพย์ ในงบดุล และเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุน ตามอัตรา ดังนี้

ลูกหนี้ที่จัดชั้น	อัตรากันเงินสำรองฯ (ร้อยละ)
ลูกหนี้ปกติ	1
ลูกหนี้กล่าวถึงเป็นพิเศษ	2
ลูกหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	20
ลูกหนี้จัดชั้นสงสัยจะสูญ	50
ลูกหนี้จัดชั้นสูญ	100 หรือ คัดออกจากบัญชี

3) วิเคราะห์สภาพคล่องจากอัตราส่วนของ deposit run-off ratio : DRR เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึง เปอร์เซ็นต์ของการถอนเงินฝาก ซึ่งธนาคารพาณิชย์ใช้กองทุนชำระได้โดยไม่ต้องเรียกเก็บเงินให้กู้คืน

$$\text{อัตราส่วน DRR} = \frac{\text{สินทรัพย์เสี่ยงต่ำสุด} - \text{เงินสดสำรอง 8.5 \%}}{\text{เงินฝากทั้งหมด}}$$

อัตราส่วนนี้ยิ่งสูงยิ่งดี แสดงว่า ธนาคารมีเงินสำรองสูงพอที่จะใช้จ่ายเงินฝาก เมื่อมีผู้มาถอนเงินได้มาก แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำก็แสดงว่าธนาคารอาจจะต้องเรียกเงินให้กู้มาใช้หนี้เงินฝากคืน เพราะมีเงินสำรองต่ำ คือความสามารถในการชำระเงินฝากมีน้อย

4) วิเคราะห์สภาพคล่องจากอัตราส่วนระหว่างเงินสดต่อเงินฝาก (cash of deposits : CD) เป็นอัตราส่วนเปรียบเทียบระหว่างเงินสด กับยอดเงินฝากว่ามีสูงแค่ไหน

$$\text{อัตราส่วนระหว่างเงินสดต่อเงินฝาก} = \frac{\text{เงินสด}}{\text{เงินฝากทั้งหมด}}$$

อัตราส่วนนี้จะแสดงว่าธนาคารมีสภาพคล่องทางการเงิน ทางด้านเงินสดซึ่งอยู่ในมือสูงแค่ไหน โดยพร้อมที่จะมีผู้มาถอนเงินฝาก เมื่อไรก็ได้ โดยไม่ต้องมีการเรียกเงินกู้คืนมาก่อน

5) พิจารณาความสามารถในการระดมเงินทุน เป็นปัจจัยที่แสดงให้เห็นว่าธนาคารมีความมั่นคงมากน้อยแค่ไหน หากธนาคารใดสามารถระดมทุนได้โดยเร็ว แสดงให้เห็นศักยภาพในการดำเนินงาน ผลกำไรที่สูงเพียงพอที่จะลงทุน แสดงว่ามีความมั่นคงมาก แต่หากธนาคารใดก็ตาม ไม่สามารถระดมเงินทุนได้หรือระดมทุนได้ช้า แสดงว่าความมั่นคงของธนาคารนั้นก็มึนน้อย

ซึ่งความสนใจของนักลงทุนต่างชาติ ในการลงทุนนั้น หากธนาคารใดได้รับความสนใจจากนักลงทุนต่างชาติ สนใจซื้อหุ้น สถานะของธนาคารไม่มีปัญหาในเรื่องการระดมทุน และเป็นที่ยืนยันได้ว่า ธนาคารพาณิชย์นั้น จะยังสามารถระดมเม็ดเงินมาใช้ในการดำเนินธุรกิจได้คืออยู่เสมอ

3.3.2 ในแง่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราความเจริญเติบโตของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยอัตราความเจริญเติบโตของธนาคารพาณิชย์ไทย พิจารณาได้จาก

1) สินทรัพย์ (assets) ประกอบไปด้วย

- เงินสดในมือและเงินฝาก เป็นสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ดังนั้น ธนาคารพาณิชย์จะ ถือไว้เท่าที่จำเป็นเท่านั้น
- การให้สินเชื่อ เช่น การรับช่วงซื้อลดตั๋วเงิน การให้กู้ ให้เบิกเงินเกินบัญชี เป็นธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูง ต้องใช้ความระมัดระวังในการพิจารณาเงินกู้แต่ละราย
- การลงทุน (investment) เป็นการลงทุนในการซื้อหลักทรัพย์ของระบบธนาคารพาณิชย์ เช่น การซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาล ซึ่งการลงทุนในลักษณะนี้จะมีความเสี่ยงน้อย เป็น protective investment เพื่อรักษาสภาพคล่องและความมั่นคงของธนาคาร

2) เงินฝาก (deposits) ประกอบไปด้วยเงินฝากกระแสรายวัน จ่ายคืนเมื่อทวงถาม

(demand deposits) เงินฝากออมทรัพย์ (saving deposits) และเงินฝากประจำ (time deposits) ซึ่งเงินฝากทั้ง 3 ประเภท มีความสำคัญต่อธนาคารเป็นอย่างมากเพราะเป็นแหล่งเงินทุนที่จะให้ธนาคารนำไปแสวงหากอผลได้และมีบทบาทสำคัญเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการจัดการด้านจัดเป็นหนี้สินที่สำคัญ ของระบบธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์ใดจะยื่นหยัคอยู่ในธุรกิจการเงินได้นั้นจะต้องได้รับความไว้วางใจจากประชาชนที่จะนำเงินมาฝาก โดยได้รับผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ย

3) สินเชื่อ-เงินกู้ (loans) ธนาคารจะปล่อยสินเชื่อประเภทต่างๆ เช่น กู้เพื่อการพาณิชย์ กู้เพื่อการบริโภค โดยธนาคารจะพิจารณาถึงระยะเวลาของการให้กู้ เพราะเกี่ยวกับสภาพคล่องและความปลอดภัยของธนาคารเอง ปกติจะมีเงินให้กู้ระยะสั้น, ระยะปานกลาง และระยะยาว

4) กองทุน จะแสดงฐานะและขนาดของกิจการและความรับผิดชอบของผู้เป็นเจ้าของทุนต่อกิจการ เป็นแหล่งเงินทุนเพื่อการลงทุน การมีสัดส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ต่ำ แสดงว่าสินทรัพย์ของธนาคารนั้น หามาได้โดยใช้เงินของผู้อื่นเสียส่วนใหญ่ ความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อธนาคารพาณิชย์จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดของการอยู่รอดของธนาคารหากกำไรต่อสินทรัพย์รวมมีค่าคงที่อัตรากำไรสามารถทำได้สูงขึ้น โดยการลดสัดส่วนของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ทั้งหมด สัดส่วนของกองทุนต่อสินทรัพย์รวมของระบบธนาคารพาณิชย์จึงมีแนวโน้มลดลง

5) กำไร จะแสดงให้เห็นถึง ประสิทธิภาพในการบริหารของธุรกิจเพราะกำไรเป็นผลสรุปที่เกิดจากการบริหารงานด้านต่างๆ การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ดังที่ได้นิยามไว้แล้วนั้น จะใช้ตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคเป็นตัวแปรอธิบาย เช่น อัตราการเจริญเติบโตของประเทศ อัตราดอกเบี้ย บัญชีดุลเดินสะพัด เป็นต้น มาหาความสัมพันธ์กับตัวแปรตามคือการเจริญเติบโตของธนาคารพาณิชย์ ดังที่ได้นิยามไว้แล้วข้างต้น

3.3.3 ในแง่ผลการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ไทย วิเคราะห์จาก

1) โดยดูการเปรียบเทียบจากอัตราส่วนทางการเงิน

○ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (real GDP) และอัตราการขยายตัวของธนาคารพาณิชย์ไทยทั้งระบบ โดยดูจากอัตราขยายตัวของสินเชื่อ เงินฝาก และกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย

2) ความสามารถในการวัดการทำกำไรของธนาคารพาณิชย์ไทย ในการศึกษานี้ จะเน้น 2 ทาง ได้แก่

(2.1) กำไรสุทธิต่อสินทรัพย์ (return on assets, ROA) วัดจากสัดส่วนของกำไรหลังหักภาษีเงินได้ต่อสินทรัพย์ของแต่ละธนาคารพาณิชย์ (ratio of after-tax profit to assets)

(2.2) กำไรสุทธิต่อส่วนผู้ถือหุ้น (return on equity, ROE) วัดจากกำไรหลังหักภาษีเงินได้ต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ของแต่ละธนาคารพาณิชย์ (ratio of after – tax profit to equity)

3) การเติบโตของมูลค่าทางบัญชี (book value) มูลค่าหุ้นตามบัญชี ณ ราคาบัญชี ปัจจุบันบอกถึงมูลค่าหุ้นที่แท้จริงที่ปรากฏให้เห็นในงบดุล มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\frac{\text{สินทรัพย์ - หนี้สิน}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญ}} = \frac{\text{มูลค่าหุ้นตามบัญชี หรือ ส่วนของผู้ถือหุ้น}}{\text{จำนวนหุ้นสามัญ}}$$

4) กระแสการหมุนเวียนของเงินสด (Cash Flow) ในที่นี้ จะใช้จากการดูงบกระแสเงินสด ซึ่งในงบกระแสเงินสด จะแสดงถึงการได้มาและใช้ไปในเงินสด หรือสิ่งที่เทียบเท่ากับเงินสด ใน 3 กิจกรรมหลัก ๆ คือ เงินสดที่ได้จากการดำเนินงาน จากการจัดหาเงินทุน และจากการลงทุน เพราะฉะนั้น ในงบการเงินนี้จะบอกให้ผู้ลงทุนทราบถึงความสามารถในการบริหารเงินสดของกิจการ และสามารถบ่งบอกสภาพคล่องทางการเงิน และความสามารถในการใช้จ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น ในการศึกษาในครั้งนี้จะศึกษางบกระแสเงินสด จากรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ อย่างไรก็ตาม งบกระแสเงินสดที่ดี ควรมีกระแสเงินสดไหลเข้ามาจากการลงทุนมากที่สุด รองลงมาเป็นเงินสดที่ได้จากการดำเนินงานและการจัดหาเงินทุนตามลำดับ

5) การเติบโตของ earning per share และ total profit

(5.1) กำไรสุทธิต่อหุ้น (earning per share) เป็นการศึกษาการลงทุนกับผลตอบแทนที่ได้รับ ซึ่งให้ความสำคัญกับอัตราส่วนที่หาได้จากงบกำไรขาดทุน ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้น} = \frac{\text{ราคาหุ้น}}{\text{กำไรต่อหุ้น}}$$

อัตราส่วนนี้ จะแสดงให้เห็นว่าราคาหุ้นสูงหรือต่ำเพียงใดเมื่อเทียบกับกำไรต่อหุ้น หรือเทียบกับราคาหุ้นที่เราลงทุนจ่ายเงินซื้อมาสูงเป็นกี่เท่าของผลตอบแทน คือกำไร ซึ่งโดยทั่วไปค่าที่ได้นี้ ยิ่งต่ำก็จะยิ่งนำลงทุนมากเท่านั้น

(5.2) กำไรสุทธิ (total profit) กำไรในที่นี้ หมายถึง กำไรจากการดำเนินงานของบริษัทในรูปของกำไรสุทธิ เป็นตัวเลขที่สามารถบอกถึงความสามารถในการดำเนินงาน และการจ่ายเงินปันผลได้

6) การเติบโตของสินทรัพย์ (Assets) ซึ่งประกอบไปด้วย สินทรัพย์เสี่ยงน้อย สินทรัพย์เสี่ยงปานกลาง และสินทรัพย์เสี่ยงสูง ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับทุน กล่าวได้ว่าเมื่อสินทรัพย์เพิ่มขึ้นทุนของธนาคารพาณิชย์จะต้องเพิ่มตาม แต่อาจจะไม่ใช่ในอัตราส่วนเดียวกัน ซึ่งการเพิ่มทุนอาจจะเป็นในรูปของการเอาผลกำไรแต่ละปีเก็บไว้ในกิจการแทนที่จะจ่ายเงินปันผล หรือจ่ายเงินปันผลในอัตราที่ลดลง ปริมาณของสินทรัพย์ของระบบธนาคารพาณิชย์ เพิ่มขึ้นหรือลดลง จะมีสัดส่วนเดียวกันกับปริมาณสินทรัพย์สภาพคล่องของระบบธนาคาร

7) อัตราส่วนการวัดความสามารถของพนักงาน ธุรกิจธนาคารใช้แรงงานเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญมาก การวัดความสามารถของพนักงาน ในที่นี้จะวัดจาก

- (7.1) อัตราส่วนการวัดความสามารถของพนักงาน = กำไรสุทธิ
จำนวนพนักงาน
- (7.2) อัตราส่วนการวัดความสามารถของพนักงาน = สินทรัพย์
จำนวนพนักงาน
- (7.3) อัตราส่วนการวัดความสามารถของพนักงาน = เงินฝาก
จำนวนพนักงาน
- (7.4) อัตราส่วนการวัดความสามารถของพนักงาน = เงินให้กู้
จำนวนพนักงาน
- (7.5) อัตราส่วนการวัดความสามารถของพนักงาน = ค่าใช้จ่ายพนักงาน
จำนวนพนักงาน

ซึ่งค่าของอัตราส่วนการวัดความสามารถของพนักงานต่าง ๆ นี้ จะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการดำเนินงานของธนาคารที่ขึ้นอยู่กับความสามารถของพนักงาน เป็นสำคัญ หากธนาคารใดมีอัตราส่วนค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าธนาคารอื่น ๆ จะแสดงให้เห็นว่า ธนาคารนั้นมีพนักงานที่มีคุณภาพและมีความสามารถในการทำงาน มากกว่าธนาคารอื่นๆ นั่นเอง